

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

Zbiorowe zarządzanie prawami pokrewnymi w Stowarzyszeniu Dziennikarzy i Wydawców

Spotkanie informacyjne 26.11.2024 r.

Agenda

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

1. Co daje Wydawcom nowelizacja ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (aspekty prawne)
2. Czym jest zbiorowe zarządzanie, jakie możliwości ma OZZ, zasady współpracy Wydawców z OZZ
3. Propozycja SDiW Repropol sposobu podziału wynagrodzenia dla Wydawców
4. Metodologie wynagrodzenia dla Wydawców w innych krajach

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

1. Co daje Wydawcom nowelizacja ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (aspekty prawne)

Dyrektywa DSM

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

Dyrektywa DSM - Dyrektywa UE/2019/790 w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE

- przyjęta przez PE 26.03.2019 i RE: 15.04.2019,
- opublikowana 17.05.2019; weszła w życie 06.06.2019
- 2 lata na implementację

Najważniejsze przepisy dyrektywy DSM

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

Istotny wyjątek (eksploracja tekstów i danych):

- art. 3 (na potrzeby badań naukowych)
- art. 4 (komercyjny TDM)

Najważniejsze dla wydawców i dziennikarzy:

- art. 15 (praw pokrewne dla wydawców prasy)
- art. 17 (odpowiedzialność DUUTO)

Art. 3 i 4 DSM – eksploracja tekstów i danych

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

text and data mining – wyjątek

można zastrzec (art. 4 ust. 3):

3. Wyjątek lub ograniczenie przewidziane w ust. 1 ma zastosowanie, pod warunkiem że korzystanie z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, o których mowa w tym ustępie, **nie zostało wyraźnie zastrzeżone przez podmioty uprawnione** w odpowiedni sposób, na przykład za pomocą środków nadających się do odczytu maszynowego w przypadku treści, które zostały podane do publicznej wiadomości w internecie.

wyłącza możliwość powołania się na art. 15 DSM

Art. 17 DSM – odpowiedzialność DUUTO

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

DUUTO – dostawcy usług udostępniania treści online

portale, na które internauci wrzucają treści, np.:

Art. 17 DSM – odpowiedzialność DUUTO

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

przeniesienie odpowiedzialności z internauty
na dostawcę usług udostępniania treści online

zawarcie
umowy

ALBO

dołożenie wszelkich starań
+ Notice & Takedown
+ Notice & Stay Down

Art. 15 – prawo pokrewne dla wydawców

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

Art. 15 – zaimplementowany w PL – art. 99⁷ – 99¹⁰ + 99¹¹ – 99¹⁷

Art. 99⁷ ust. 1: publikacja prasowa oznacza „zbiór (...) **złożony głównie** z utworów słownych o charakterze dziennikarskim, stanowiący odrębną całość w ramach periodycznej lub regularnie aktualizowanej pod jednym tytułem publikacji, takiej jak dziennik, czasopismo, serwis agencji prasowej lub internetowy serwis informacyjny, rozpowszechniany w celach informacyjnych w dowolnej formie i w dowolny sposób w ramach działalności gospodarczej lub statutowej i na odpowiedzialność podmiotu, który sprawuje nad nim faktyczną i prawną kontrolę. Publikacjami prasowymi nie są publikacje periodyczne rozpowszechniane do celów naukowych lub akademickich.

Art. 99⁷ ust. 2 – prawo pokrewne dla wydawców

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

Ochrona dotyczy:

- 1) zwielokrotniania publikacji prasowej w celu korzystania z niej na polu eksploatacji, o którym mowa w pkt 2;
- 2) publicznego udostępniania publikacji prasowej przez usługodawcę w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niej dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.

Art. 99⁷ ust. 3 – prawo pokrewne dla wydawców

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

Ochrona nie dotyczy:

- 1) własnego użytku osobistego, niezwiązanego z celem zarobkowym;
- 2) publicznego udostępniania hiperłącza do publikacji prasowej;
- 3) pojedynczych słów lub bardzo krótkich fragmentów publikacji prasowej;
- 4) utworów lub przedmiotów praw pokrewnych zamieszczonych w publikacji prasowej, których ochrona wygasła lub które nigdy nie były przedmiotem ochrony.

Art. 99⁸ – prawo pokrewne dla wydawców

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

Ochrona bardzo ograniczona w czasie:

Art. 99⁸. Prawo, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2, wygasa z upływem dwóch lat następujących po roku, w którym publikacja prasowa została rozpowszechniona po raz pierwszy.

Inne prawa pokrewne – 50 lat

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

2. Czym jest zbiorowe zarządzanie, jakie możliwości ma OZZ, zasady współpracy Wydawców z OZZ

Organizacja zbiorowego zarządzania

zasady działania

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

- ✓ działanie w oparciu o ustawę z dn. 15.06 2018 r o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi
- ✓ zezwolenie i nadzór Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego nad działalnością OZZ
- ✓ zawieranie umów o korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych lub pobór wynagrodzenia za takie korzystanie
- ✓ obowiązek informacyjny dla platform technologicznych wg art. 48 ustawy o o z.z: w zakresie swojej działalności organizacja zbiorowego zarządzania może się domagać udzielenia informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia wysokości dochodzonych przez nią wynagrodzeń i opłat
- ✓ pobór, podział i wypłata przychodów z praw
- ✓ monitorowanie korzystania z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych przez Licencjobiorców
- ✓ dochodzenia ochrony praw autorskich lub praw pokrewnych

Ścieżki decyzyjne w organizacji wg Statutu SDiW Repropol

- ✓ na Walnym Zebraniu Członków, demokratyczne - wszyscy mają taką samą wagę głosu
- ✓ decyzję w sprawie regulaminu podziału wynagradzania dla Wydawców podejmują uprawnieni członkowie Stowarzyszenia

Zasady współpracy z organizacją zbiorowego zarządzania

(na podstawie nowelizacji Ustawy o ozz z dn. 26.07.2024 r.)

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

1. Organizacja zbiorowego zarządzania, w rozsądnym czasie, nie krótszym niż 3 miesiące, przed udzieleniem rozszerzonej licencji zbiorowej podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej, że zamierza udzielić takiej licencji, a następnie że udzieliła takiej licencji oraz, w każdym przypadku, że uprawnieni mogą złożyć oświadczenie, o którym mowa w p.2.
2. Uprawnieni mogą w każdym czasie, w drodze oświadczenia złożonego organizacji zbiorowego zarządzania, wyłączyć swoje utwory lub przedmioty praw pokrewnych z zakresu rozszerzonych licencji zbiorowych.

Organizacja zbiorowego zarządzania

(możliwości określenia wynagrodzenia za treści – ścieżki alternatywne)

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

1) Złożenie w Komisji Prawa Autorskiego propozycji tabeli wynagrodzeń jaką SDiW Repropol proponuje na prawa pokrewne

2) Procedowanie mediacji przez UKE jako grupa wydawców

Obowiązek informacyjny Art. 99¹¹. 1. Wydawcy mają prawo do:

- otrzymywania od usługodawcy aktualnej informacji
- wglądu w niezbędnym zakresie do dokumentacji usługodawcy mającej istotne znaczenie dla określenia wysokości wynagrodzenia należnego wydawcy z tytułu korzystania z prawa, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2.

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

3. Propozycja sposobu podziału wynagrodzenia dla Wydawców w SDiW Repropol (projekt do konsultacji z członkami Stowarzyszenia)

Zapisy dt. wygradzenia jakie platformy technologiczne mają zapłacić wydawcom publikacji prasowych

(na podstawie Ustawy z dn. 26.07.2024 r. o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

Art. 99¹² 1. Strony, określając **wysokość wynagrodzenia za korzystanie z prawa**, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2, uwzględniają wszystkie istotne okoliczności, w szczególności następujące informacje i dane:

- 1) **przychody uzyskiwane pośrednio lub bezpośrednio przez usługodawcę z tytułu zwielokrotniania lub publicznego udostępniania publikacji prasowych wydawcy, w szczególności przychody uzyskiwane z reklamy**, w ostatnich dwóch pełnych latach obrotowych poprzedzających dzień złożenia oferty przez jedną ze stron, a jeżeli okres ten jest krótszy – w tym okresie;
- 2) **rodzaj zwielokrotnianych lub publicznie udostępnianych publikacji prasowych;**

SDiW Repropol przyjmuje w propozycji podziału wynagrodzenia przedstawianej Wydawcom zapisy bezpośrednio zaczerpnięte z Ustawy.

Proponowany do konsultacji sposób podziału wynagrodzenia w SDiW Repropol

$$C(\%)=V(\%) \times FS(\%)$$

Gdzie C, V, FS wyrażone są w procentach i oznaczają:

- C (%) - opłata licencyjna z tytułu praw pokrewnych dla publikacji prasowej, określona jako procentowy udział w przychodach Licencjobiorcy
- V (%) - udział przychodów uzyskiwanych pośrednio lub bezpośrednio przez Licencjobiorcę z tytułu zwielokrotniania lub publicznego udostępniania publikacji prasowej uprawnionego wydawcy w stosunku do przychodów uzyskiwanych pośrednio lub bezpośrednio przez Licencjobiorcę z tytułu zwielokrotniania lub publicznego udostępniania publikacji prasowych wszystkich uprawnionych wydawców
- FS (%) (ang. fair share czyli „sprawiedliwy udział”) - procent od całkowitych rocznych przychodów netto Licencjobiorcy w Polsce (R)

$$W (zł)=C(\%) \times R (zł)$$

Gdzie W i R wyrażone są w złotych, a C w procentach i oznaczają:

- W (zł) - opłata licencyjna z tytułu praw pokrewnych dla publikacji prasowej (w zł)
- R (zł) - roczny przychód netto Licencjobiorcy w Polsce; jeśli Licencjobiorca ma więcej niż jedno źródło przychodów, podaje się sumę przychodów z różnych źródeł.

Licencjobiorca – podmiot (platforma technologiczna) z którą SDiW Repropol podpisze umowę na wynagrodzenie z tytułu praw pokrewnych

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

4. Dla porównania przedstawiamy wybrane zasady podziału wynagrodzenia od platform technologicznych pomiędzy wydawców wypracowane w innych krajach

Kanada: podział wynagrodzenia oparty na liczbie zatrudnianych na etat dziennikarzy

Online News Act Application and Exemption Regulations: SOR/2023-276:

10.2. **Sprawiedliwy podział wynagrodzenia pieniężnego ustala się, .., biorąc pod uwagę liczbę pracowników* w przeliczeniu na pełny etat, którzy w poprzednim roku kalendarzowym byli zatrudnieni przez Wydawcę w celu tworzenia oryginalnych treści, które mają być udostępniane online.**

Ograniczenie procentowe dla treści audio i video:

10.3. Nie więcej niż 30% rekompensaty pieniężnej może zostać przyznane przedsiębiorstwom, innym niż Canadian Broadcasting Corporation, które prowadzą działalność programową zgodnie z definicją zawartą w ust. 2(1) ustawy o nadawaniu,..., a nie więcej niż 7% rekompensaty pieniężnej może zostać przyznane Canadian Broadcasting Corporation

*Aktualnie trwają jeszcze prace nad zdefiniowaniem jakiego typu etaty będą wliczone do tego podziału

Źródło: <https://canadagazette.gc.ca/rp-pr/p2/2024/2024-01-03/html/sor-dors276-eng.html>

Australia: podział wynagrodzenia oparty o korzyści platformy oraz koszty wytworzenia i udostępniania treści

Treasury Laws Amendment (News Media and Digital Platforms Mandatory Bargaining Code) Bill 2021

Wydawcy rejestrują się w oficjalnym systemie prowadzonym przez urząd ACMA i zgłaszają chronione treści. Treści muszą przejść przez weryfikację m.in. dt. określonej w przepisach tematyki, profesjonalnych standardów oraz zasięgów ograniczonych do krajowego rynku. **Przy rejestracji podaje się ilości wytwarzanych treści oraz częstotliwość ich aktualizacji. Platformy technologiczne są zobowiązane wpisać w systemie uzgodnione dla każdej platformy statystyki oraz aktualizować je co roku.** Wydawcy mogą negocjować wynagrodzenie indywidualnie lub zbiorowo, w razie braku porozumienia jest prowadzona mediacja. **Finalne oferty są zapisane w systemie a operator systemu może zaakceptować ofertę jednej ze stron lub zaproponować inny sposób ustalenia wynagrodzenia. Wynagrodzenie jest ustalane w oparciu o wartości ekonomiczne lub inne wartości jakie platforma technologiczna otrzymuje korzystając z treści wydawcy, koszty wytworzenia treści objętych ochroną oraz koszty ich udostępnienia (p. 52ZZ).** Ustandaryzowane w przepisach są warunki zawierania umów. Poszczególne etapy procesu mają ściśle określone limity czasowe.

Grecja: wynagrodzenie oparte o pozycję serwisu i liczbę zatrudnionych dziennikarzy (1/2)

(projekt skierowany do konsultacji)

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

Zgodnie z par. 5, art. 51B, ustawy 4996/2022:

wynagrodzenie jest zindywidualizowane dla poszczególnych wydawców i jest ustalane z uwzględnieniem następujących kryteriów:

- ruch online treści chronionych (na podstawie statystyk platformy technologicznej) i przychody uzyskiwane przez dostawcę,
- lata działalności wydawcy na rynku i udział wydawcy w rynku (udział w rynku jest liczony na podstawie statystyk ogólnych a nie dla treści w platformach)
- liczba dziennikarzy zatrudnionych przez wydawcę prasowego,

Ciąg dalszy – kolejny slajd

Grecja: wynagrodzenie oparte o pozycję serwisu i liczbę zatrudnionych dziennikarzy (2/2)

(projekt skierowany do konsultacji)

Dopłata w oparciu o liczbę dziennikarzy:

- Jeśli wydawca prasowy zatrudnia 9 lub mniej dziennikarzy, dopłata nie ma zastosowania
- Jeśli wydawca prasowy zatrudnia od 10 do 24 dziennikarzy, wzrost wynosi 1%
- Jeśli wydawca prasowy zatrudnia od 25 do 39 dziennikarzy, podwyżka wynosi 2,5%
- Jeśli wydawca prasowy zatrudnia 40 lub więcej dziennikarzy, podwyżka wynosi 4%

Proponuje się, aby wziąć pod uwagę liczbę dziennikarzy zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy w momencie składania wniosku

Dopłata w oparciu o lata działalności:

- Jeśli wydawca prasowy działa na rynku krócej niż dziesięć (10) lat, dopłata nie ma zastosowania
- Jeśli wydawca działał na rynku przez okres równy lub dłuższy niż dziesięć (10) i krótszy niż trzydzieści (30) lat, dopłata wynosi 2%
- Jeśli wydawca działał na rynku przez okres trzydziestu (30) lat lub dłużej, dopłata wynosi 4%

W odniesieniu do określenia lat działalności proponuje określenie ich na podstawie roku, w którym został nadany numer VAT danej spółki

Źródło: https://repropl.pl/wp-content/uploads/2024/10/Grecja_ΔΔ-Εμπιστευτική-γνωμοδότηση_Εκδότες-τύπου-pl.pdf

Węgry: podział pieniędzy oparty bezpośrednio o udział przychodów wydawcy w przychodach platformy

The formula

$$C\% = V\% \times FS\%$$

where $C = R \times C\%$

C% - publisher's neighbouring royalty, defined as a percentage

C - (publisher's neighbouring royalty): the royalty rate payable by a given User, expressed as a percentage of the User's relevant revenue.

V% (Value%): the percentage (calculated on R) of the value generated by the content produced by the Publisher for the User.

FS% ("fair share"): the percentage of revenue generated by the User on the amount of HUF generated by $R \times V\%$, which defines the revenue share to be paid to the Publishers.

R (Revenue, net annual revenue): the economic value associated with the use of the User, which may be generated by advertising revenue, access fees, distribution or any other revenue related to the use. For the purpose of determining the revenue, in the case of an online social networking service or search service, the part of the advertising revenue that the User realises in respect of the advertisements displayed on the said service to the Hungarian user is taken into account. Where a User has more than one source of revenue, the sum of the revenues from these sources of revenue is referred to as R. R shall mean the net value of the revenues net of VAT.

C- wynagrodzenie wydawcy

C% - udział wydawcy w przychodach (wyrażony w %)

V% - wartość ekonomiczna generowana przez treści wydawcy dla platformy (obliczana jako udział w R)

FS% - procent od przychodów platformy technologicznej jaki ma być wypłacony wydawcom

R - przychody platformy technologicznej

Niemcy: model koszykowy oparty na badaniach internetu i rozpowszechnianiu prasy

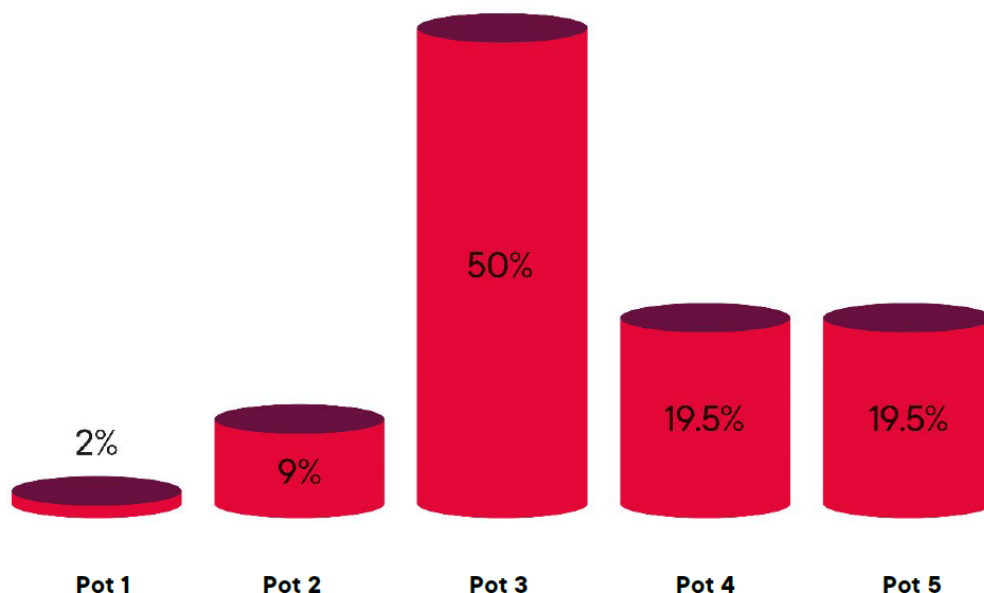

DZIENNIKARZE
I WYDAWCY

September 2021

Press Publishers' Right Germany

Corint Media Distribution Plan – Visualization
(Convenience Translation)

Dane: Corint Media, organizacja reprezentuje 30% rynku niemieckiego

Podział kwoty następuje na koszyki w ustalonych procentowo proporcjach, w nawiasie podano kryteria na podstawie których następuje podział wynagrodzenia w ramach poszczególnych koszyków:

Koszyk 1: 2% wszyscy po równo

Koszyk 2: 9% kategoria ogólna (dane internet, wizyty)

Koszyk 3: 50% kategorie tematyczne (dane internet, wizyty)

Koszyk 4: 19,5% prasa regionalna (wzór oparty na rozpowszechnianiu)

Koszyk 5: 19,5% dzienniki (wzór oparty na rozpowszechnianiu)

Publikacja prasowa może być w kilku koszykach jednocześnie.

W 2024 r. dodano w koszykach parametry uwzględniające inwestycje w jakościowe dziennikarstwo.